

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

WOONLOCATIE GROTE BRAAK-SCHIJNDEL

Opdrachtgever:	Ruimte voor ruimte CV
Projectnr:	RVR001
Datum:	12 januari 2022

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

WOONLOCATIE GROTE BRAAK-SCHIJNDEL

Opdrachtgever: Ruimte voor ruimte CV
Projectnr: RVRO01
Rapportnr: 20211007-RVRO01-RAP-FF-2.0
Status: Concept
Datum: 12 januari 2022

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2019 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:

Verificatie:

Validatie:

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Leeswijzer.....	5
2	PROJECTGEGEVENS.....	6
2.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	6
2.2	Voorgenomen plan.....	9
3	BESCHERMDE SOORTEN.....	10
3.1	Inventarisatie.....	10
3.1.1	Literatuuronderzoek.....	10
3.1.2	Veldbezoek.....	12
3.2	Interpretatie.....	12
3.2.1	Flora.....	12
3.2.2	Vogels.....	12
3.2.2.1	Vogels – jaarrond beschermde nesten.....	12
3.2.2.2	Vogels – Omgevingsscansoorten.....	13
3.2.2.3	Vogels – algemeen voorkomende broedvogelsoorten.....	13
3.2.3	Vleermuizen.....	13
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren.....	15
3.2.4.1	Haasachtigen, egel, mol en vos.....	15
3.2.4.2	Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen.....	15
3.2.4.3	Knaagdieren.....	15
3.2.4.4	Marterachtigen.....	16
3.2.4.5	Overige zoogdieren.....	16
3.2.5	Amfibieën.....	17
3.2.6	Reptielen.....	17
3.2.7	Vissen.....	18
3.2.8	Overige ongewervelden.....	18
4	BESCHERMDE GEBIEDEN.....	19
4.1	Natura 2000-gebieden.....	19
4.2	Provinciale gebiedsbescherming.....	20
4.3	Houtopstanden.....	21
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN.....	22
5.1	Beschermde soorten.....	22
5.1.1	Vogels.....	22
5.1.2	Vleermuizen.....	22
5.1.3	Grondgebonden zoogdieren.....	23
5.1.3.1	Steenmarter.....	23
5.1.3.2	Kleine marterachtigen.....	23
5.1.3.3	Egel, haasachtigen en algemeen voorkomende muizensoorten.....	23
5.1.4	Amfibieën.....	24
5.2	Beschermde gebieden.....	24
5.2.1	Natura 2000-gebieden.....	24
5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming.....	24
5.2.3	Houtopstanden.....	24
6	CONCLUSIES.....	25

6.1	Beschermde soorten	25
6.1.1	Jaarrond beschermde vogels – aanvullend onderzoek steenuil, kerkuil en huismus.....	25
6.1.2	Omgevingscansoorten en algemene broedvogels –rekening houden met het broedseizoen.....	25
6.1.3	Vleermuizen – aanvullend onderzoek verblijfplaatsen.....	26
6.1.4	Steenmarter – vervolgonderzoek	26
6.1.5	Kleine marterachtigen – vervolgonderzoek.....	26
6.1.6	Algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten – rekening houden met de zorgplicht	26
6.2	Beschermde gebieden	27
6.2.1	Natura 2000-gebieden – stikstofdepositieonderzoek.....	27
6.2.2	Provinciale gebiedsbescherming – negatieve effecten uitgesloten	27
6.2.3	Houtopstanden – negatieve effecten uitgesloten	27
6.3	Conclusies samengevat.....	27
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	28

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming
B2	JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1	Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van ongeveer 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2016 – 2021).....	10
Tabel 2	Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.....	19
Tabel 3	Samenvattende tabel flora en fauna onderzoeken.....	27

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1	Onderzoeksgebied (rode kader). Bron PDOK-viewer	6
Afbeelding 2	Houtsingel aan de westzijde van het onderzoeksgebied	7
Afbeelding 3	Grazende koeien binnen het onderzoeksgebied	7
Afbeelding 4	Vershillende schuren/opslagplaatsen.....	7
Afbeelding 5	Rommelhoekje met gronddepot en opslagplaats	7
Afbeelding 6	Gebouw dat in gebruik is als opslagplaats en stalling van kalveren.....	7
Afbeelding 7	Voorzijde van koeienstal	7
Afbeelding 8	Binnenzijde van de koeienstal	8
Afbeelding 9	Zandpad (zuid-noord) dwars door onderzoeksgebied.....	8
Afbeelding 10	Voorzijde onderzoeksgebied aan de noordkant onderzoeksgebied met laanbomen	8
Afbeelding 11	Woonhuis aan de noordkant onderzoeksgebied	8
Afbeelding 12	Achterzijde perceel Plein 23	8
Afbeelding 13	Achterzijde perceel Plein 23 en 21	8
Afbeelding 14	Ontwerptekening Groote Braak. Bron: Kragten.....	9
Afbeelding 15	Nest met jongen boerenzwaluwen	13
Afbeelding 16	Holtes in dode berk	14
Afbeelding 17	Locatie holtes, net buiten onderzoeksgebied	14
Afbeelding 18	Ligging van het onderzoeksgebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).....	19
Afbeelding 19	Ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd), ten opzichte van het NNB (Bron: Provincie Noord-Brabant, Kaartbank Viewer).....	20
Afbeelding 20	Onderzoeksgebied (rode kader) uit groene kaart gemeente Meijerijstad met beschermde bomen blauwe stip en groene vlak	21

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Ruimte voor Ruimte CV is voornemens een gebiedsontwikkeling uit te voeren ter plaatse van de Grote Braak te Schijndel. Als onderdeel van deze ingreep is onderzoek uitgevoerd naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna en is een eerste inschatting gemaakt van de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Brabant (NNB)). Daarbij kan het voor een ingreep in sommige gevallen verplicht zijn om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna onder de Wet natuurbescherming potentieel voorkomen in het onderzoeksgebied en om de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) volgens de wet- en regelgeving vast te stellen. Hieruit volgt of de ingreep mogelijk een effect heeft op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden. Daarbij wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming, wordt bepaald naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en/of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden nodig is.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging en het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het onderzoeksgebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNN). Ook wordt aangegeven of binnen het onderzoeksgebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.
- Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming, een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het onderzoeksgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen in aan het Plein aan de zuidwestkant van de kern Schijndel. Het onderzoeksgebied is weergegeven op afbeelding 1. Het onderzoeksgebied bestaat uit een agrarisch bedrijf met eromheen agrarische gronden en daarnaast nog een woning met grote achtertuin aan Plein 23. Aan de noordkant ligt het onderzoeksgebied tegen de bebouwing aan. De overige delen grenzen aan het agrarische buitengebied. Binnen het onderzoeksgebied staat een woonhuis en de rest van de bebouwing bestaat uit enkele schuren en stallen. De rest van het perceel bestaat uit percelen die momenteel als grasland in gebruik zijn. Deels wordt begraaasd door runderen. Dwars door het perceel loopt een zandpad in noord-zuidelijke richting. Het perceel van Plein 23 bestaat uit een woonhuis, met meerdere kassen in de achtertuin en een grote moestuin. Ook is het perceel afgeschermd met voornamelijk haagbeplanting.

Afbeelding 1. Onderzoeksgebied (rode kader). Bron PDOK-viewer.

In afbeelding 2 - 13 is een impressie van het onderzoeksgebied opgenomen.

Afbeelding 2. Houtsingel aan de westzijde van het onderzoeksgebied

Afbeelding 3. Grazende koeien binnen het onderzoeksgebied.

Afbeelding 4. Verschillende schuren/opslagplaatsen.

Afbeelding 5. Rommelhoekje met gronddepot en opslagplaats.

Afbeelding 6. Gebouw dat in gebruik is als opslagplaats en stalling van kalveren

Afbeelding 7 Voorzijde van koeienstal.

Afbeelding 8. Binnenzijde van de koeienstal.

Afbeelding 9. Zandpad (zuid-noord) dwars door onderzoeksgebied

Afbeelding 10. Voorzijde onderzoeksgebied aan de noordkant onderzoeksgebied met laanbomen.

Afbeelding 11. Woonhuis aan de noordkant onderzoeksgebied.

Afbeelding 12. Achterzijde perceel Plein 23

Afbeelding 13. Achterzijde perceel Plein 23 en 21.

Binnen het onderzoeksgebied zijn de volgende biotopen aanwezig:

- Twee woningen (Plein 21a, 21 en 23) zijn opgetrokken uit een stenen muur en met een dakpannen dak.
- Het perceel rondom Plein 23 heeft een rijk begroeide achtertuin, inclusief moestuin.
- Meerdere stallen en bijgebouwen die grotendeels opgetrokken uit bakstenen en/of damwand met golfplaten daken. Bij Plein 23 staan meerdere glazen kassen in de achtertuin
- Agrarische graspercelen met deel een afscheiding met een greppel en ruigtebegroeiing
- Zandpad dwars door het onderzoeksgebied
- Opslagplaatsen en kuilvoer en opslag van zand en materialen
- Bomenrijen en houtsingels aan de randen van onderzoeksgebied

2.2 Voorgenomen plan

Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (RvR) heeft overeenstemming bereikt met de gemeente Meierijstad over de ontwikkeling van een woonlocatie met een divers programma van ongeveer 193 woningen/kavels in de kern Schijndel van de gemeente Meierijstad. De locatie is gelegen in de driehoek Plein-Langstraat-Venushoek. Voorafgaande de bouwwerkzaamheden wordt het huidig boerenbedrijf gesloopt. Zie ook onderstaande afbeelding 14.

Afbeelding 14. Ontwerptekening Grote Braak. Bron: Kragten.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het onderzoeksgebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2016 – 2021 (maximaal 5 jaar oud). Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten, rode lijst soort en invasieve exoten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen in de nabijheid van het onderzoeksgebied. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Uit de gegevens zijn 377 records waargenomen met de aangetroffen soorten binnen de afgelopen 5 jaar. Of de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het onderzoeksgebied kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1 Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van ongeveer 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2016 – 2021).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Broedvogels – jaarrond beschermd nest			
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Wnb-vrl	
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Wnb-vrl	
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Wnb-vrl	
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Broedvogels – omgevingsscansoorten			
Boomklever	<i>Sitta europea</i>	Wnb-vrl	
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Wnb-vrl	
Ekster	<i>Pica pica</i>	Wnb-vrl	
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Wnb-vrl	
Hop	<i>Upupa epops</i>	Wnb-vrl	Verdwenen
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Wnb-vrl	
Koolmees	<i>Parus major</i>	Wnb-vrl	
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Wnb-vrl	
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Wnb-vrl	
Torenavalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Wnb-vrl	
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Wnb-vrl	

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Broedvogels – algemene broedvogels			
Blauwborst	<i>Luscinia svecica</i>	Wnb-vrl	
Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>	Wnb-vrl	
Bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Wnb-vrl	
Braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i>	Wnb-vrl	
Fits	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Wnb-vrl	
Geelgors	<i>Emberiza citrinella</i>	Wnb-vrl	
Grasmus	<i>Sylvia communis</i>	Wnb-vrl	
Groenling	<i>Chloris chloris</i>	Wnb-vrl	
Heggemus	<i>Prunella modularis</i>	Wnb-vrl	
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	Wnb-vrl	
Kauw	<i>Corvus monedula</i>	Wnb-vrl	
Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>	Wnb-vrl	
Kwartel	<i>Coturnix coturnix</i>	Wnb-vrl	
Merel	<i>Turdus merula</i>	Wnb-vrl	
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Putter	<i>Carduelis carduelis</i>	Wnb-vrl	
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	Wnb-vrl	
Roodborsttapuit	<i>Saxicola rubicola</i>	Wnb-vrl	
Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>	Wnb-vrl	
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Wnb-vrl	
Tijftijf	<i>Phylloscopus collybita</i>	Wnb-vrl	
Tuinfluitier	<i>Sylvia borin</i>	Wnb-vrl	
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>	Wnb-vrl	
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	Wnb-vrl	
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	Wnb-vrl	
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Wnb-vrl	
Wulp	<i>Numenius arquata</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	Wnb-vrl	
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	Wnb-vrl	
Grondgebonden zoogdieren			
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Wnb-andere soorten	
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Das	<i>Meles meles</i>	Wnb-andere soorten	
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Wnb-andere soorten	
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Mol	<i>Capreolus capreolus</i>	Wnb-andere soorten	
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Wnb-andere soorten	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Wnb-andere soorten	
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Reptielen			
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Wnb-hrl	

* Bescherming: Wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort

3.1.2 Veldbezoek

Op 11 augustus 2021 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het onderzoeksgebied door N. Hulsbosch, ecooloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij licht bewolkt, droog, een temperatuur van 22 °C en windkracht 2 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied en welke functie het onderzoeksgebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Binnen de data van de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Ook tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Het gehele onderzoeksgebied bestaat uit een agrarisch bedrijf met intensief beheerde weilanden en bestaan uit voedselrijke vegetaties, zoals weilanden met dominantie van Engels raaigras en akkeronkruiden zoals melganzevoet, akkerdistel, grote brandnetel en bijvoet. In de bermen langs de agrarische percelen hebben een meer bloemrijker karakter, met soorten zoals kruipende boterbloem en vogelwikke. Daarbij zijn ook groeiplaatsen aanwezig van bramen aanwezig aan de randen van de akkerlanden.

Voorkomen beschermde plantensoorten

- Beschermde plantensoorten zijn afwezig binnen het onderzoeksgebied.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Vogels – jaarrond beschermde nesten

Uit het literatuuronderzoek komen diverse vogelsoorten naar voren, waarvan het nest jaarrond is beschermd. Dit betreffen soorten die hoofdzakelijk nestelen in bebouwing (gierzwaluw, steenuil en huismus) of in grote bomen of bossen (bosuil en buizerd). Geschikte bebouwing als nestlocatie zijn binnen het onderzoeksgebied aanwezig voor voornamelijk huismus en steenuil.

In de koeienstal is een oud nest van huismus aanwezig en aan in de tuin van Plein 23 is een groepje huismussen aanwezig in de struiken. Alle bebouwing binnen het onderzoeksgebied is zeer geschikt als nestlocatie voor huismussen. De naastgelegen woonwijk is ook wel geschikt voor de soort.

Bomen met geschikte holten en spleten die kunnen dienen als nestgelegenheden kunnen dienen voor bosuil zijn binnen het onderzoeksgebied niet aanwezig. Dat geldt ook voor vogels met jaarrond beschermde nesten die in bomen broeden, zoals sperwer, buizerd en roek.

Grenzend aan het onderzoeksgebied zijn tevens meerdere waarnemingen bekend van steenuil. De aanwezige bebouwing bieden in potentie geschikte nestplaatsen door de aanwezigheid van spleten, ruimtes en andere ruimtes en de binnen het onderzoeksgebied. Voor geschikt leefgebied van de steenuil dient in de directe omgeving van een nestlocatie voldoende foerageergebied aanwezig te zijn in de vorm van begraaide weides en randzones. Binnen het onderzoeksgebied is voldoende foerageergebied aanwezig in de vorm van weilanden, houtsingels en rommelhoekje. Hiermee kan niet worden uitgesloten dat binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied sprake is van essentieel leefgebied voor de steenuil. Ook is het onderzoeksgebied potentieel foerageergebied voor steenuil.

Binnen enkele stallen is het dak afgewerkt met isolatiemateriaal en hierin zijn open ruimtes aanwezig waarin vogels tot broeden kunnen komen, waaronder de kerkuil. Braakballen en/of poepsporen zijn niet aangetroffen voor de soort. Ook biedt het onderzoeksgebied foerageergebied voor kerkuil.

3.2.2.2 Vogels – Omgevingsscanoorten

Uit het literatuuronderzoek komen diverse omgevingsscanoorten naar voren zoals, zwarte roodstaart, boerenzwaluw, ekster, zwarte kraai, enz. ook is een waarneming aanwezig van een zingende hop in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Dit betreffen soorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn wel jaarrond beschermd wanneer de ingreep leidt tot het verdwijnen van de nestplaats en de omgeving onvoldoende alternatief leefgebied biedt en hiermee de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar komt.

Voor omgevingsscanoorten kan geschikt nestbiotoop binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek is een nest boerenzwaluw met jongen waargenomen in de koeienstal (afbeelding 15). De aangetroffen soorten zijn soorten die in de directe omgeving algemeen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt. Deze soorten kunnen dan ook verder worden beschouwd als algemene broedvogels.

Afbeelding 15. Nest met jongen boerenzwaluwen.

3.2.2.3 Vogels – algemeen voorkomende broedvogelsoorten

Naast soorten met een jaarrond beschermd nest en omgevingsscanoorten, werden tijdens het veldbezoek de volgende algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen: witte kwikstaart en holenduif. Voor algemeen voorkomende broedvogelsoorten zijn voornamelijk de stal en de aanwezige begroeiing binnen het onderzoeksgebied geschikte nestlocaties.

Voorkomen beschermde vogelsoorten binnen onderzoeksgebied

- Het onderzoeksgebied is potentieel geschikt als nest- en foerageergebied van steenuil
- De bebouwing binnen het onderzoeksgebied is geschikt broedgebied voor huismus
- Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig voor soorten met een jaarrond beschermd nest
- Voor omgevingsscanoorten en algemene broedvogels is geschikt broedgebied aanwezig in de aanwezige begroeiing en bebouwing.

3.2.3 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek (NDFF) zijn alleen waarnemingen van gewone dwergvleermuis bekend in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Kijkend naar de aanwezige biotopen binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied, kunnen de volgende soorten ook niet op aanwezigheid worden uitgesloten, zoals laatmieger, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Verblijfplaatsen

De keuze voor een verblijfplaats wordt door vleermuizen vooral ingegeven vanuit het energetische belang. Gedurende het jaar gebruiken vleermuizen seizoensgebonden verblijfplaatsen met verschillende microklimaten. Belangrijk hierbij is dat er sprake is van een stabiel klimaat.

De aanwezige bebouwing binnen het onderzoeksgebied is geschikt voor potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Dat geldt voornamelijk voor de stallen, bijgebouwen en het woonhuis. De opbouw van deze

bebouwing is zeer variabel. De meeste gebouwen zijn opgetrokken uit gemetselde bebouwing, zoals beide woningen en twee stallen. Een schuur is gemaakt van damwand profiel. Alle gebouwen, met uitzondering van het woonhuis hebben een golfplaten dak. Bij de woning aan Plein 23 staan meerdere glazen kassen, die ongeschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Beide woningen hebben een dak dat uit dakpannen bestaat. In al deze bebouwing zijn voldoende wegkruipmogelijkheden aanwezig in de aanwezige spleten, dakranden en dakpannen en in de open stallen. Hiermee valt daarom op voorhand niet uit te sluiten dat er in alle gebouwen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Er staat op het perceel een walnotenboom met een holte die niet diep is ingerot en daardoor geen wegkruipmogelijkheden voor vleermuizen. Verder zijn binnen het onderzoeksgebied geen andere bomen met holtes/spleten/loszittende bast aanwezig die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen.

Afbeelding 16. Holtes in dode berk.

Afbeelding 17. Locatie holtes, net buiten onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied grenst aan het westen aan zuiden aan houtsingels die zijn gelegen buiten het onderzoeksgebied. In een van deze bomen zijn een tweetal oude spechtenholen aangetroffen in een afgestorven berkenboom (afbeelding 16 en 17). In potentie kunnen deze holtes geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Overige bomen met holtes/spleten/loszittende bast zijn grenzend aan het onderzoeksgebied niet aangetroffen.

Voeragegebieden

Het onderzoeksgebied is geschikt als voeragegebied voor meerdere soorten vleermuizen. Dit zal voornamelijk aan de randen zijn van het onderzoeksgebied, waar houtsingels en/of de bomenrijen aanwezig zijn.

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. Verschillende vaak laagvliegende soorten als grootoorvleermuis en watervleermuis kunnen ook greppels of sloten en oevers als geleiding gebruiken. Het onderzoeksgebied ligt deels aan de randen van een bomenrijen en houtsingels. Vooral de bomenrijen aan de noordkant van het onderzoeksgebied (Plein) zijn een lijnvormig element in oost-westelijke route net zuidelijk van de dorpskern Schijndel. Aan de west- en zuidzijde zijn houtsingels aanwezig op het terrein van de naastgelegen percelen, die als vliegroute kan worden gebruikt. Hierbij zijn aan de zuid- en westgrens van het onderzoeksgebied geen doorlopende lijnvormige elementen aanwezig, waardoor hier een vliegroute niet wordt verwacht.

Voorkomen beschermde vleermuissoorten

- Binnen het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van eventuele vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen in (het te slopen) bebouwing niet worden uitgesloten.

- Binnen het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen in bomen op voorhand worden uitgesloten.
- Direct grenzend aan het onderzoeksgebied is een boom aanwezig die in potentie geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen.
- De aanwezigheid van essentieel foerageergebied binnen het onderzoeksgebied is niet uit te sluiten.
- Op voorhand valt de aanwezigheid van essentiële vliegroutes binnen het onderzoeksgebied niet uit te sluiten aan de noordkant van het onderzoeksgebied.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van het literatuuronderzoek komen enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten voor in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied. Het betreffen egel, haas, konijn, woel- en spitsmuizen en ware muizen, ree en vos. Daarbij komen in de omgeving van het onderzoeksgebied ook bever, das, bunzing en eekhoorn voor.

3.2.4.1 Haasachtigen, egel, mol en vos

Binnen de NDFF zijn waarnemingen van konijn, haas, egel, mol en vos aanwezig in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Sporen egel (uitwerpselen en prenten) haas en vos werden tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Aanwezigheid van haas kan niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied (weilanden). Tevens zijn er tijdens het veldbezoek geen sporen (uitwerpselen en legers) van deze soort aangetroffen binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied. In de directe omgeving van het kuilvoeren en het gronddepot zijn sporen van konijn aangetroffen. Grote holen en/of sporen die gebruikt kunnen worden door vos zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen, waardoor verblijfplaatsen op voorhand worden uitgesloten. Aanwezigheid van deze egel kan op basis van dit verkennend onderzoek echter niet op voorhand worden uitgesloten. Binnen het onderzoeksgebied zijn molshopen aanwezig rond de graspercelen. De verwacht is dat de bovenstaande soorten voorkomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied.

3.2.4.2 Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen

Het verspreidingsgebied van grote bosmuis ligt ver buiten het onderzoeksgebied (NDFF). Voor de overige ware muizensoorten geldt dat zij door de provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Het verspreidingsgebied van veldspitsmuis ligt buiten het onderzoeksgebied (in Overijssel en Drenthe, en in Zeeuws-Vlaanderen). Het onderzoeksgebied ligt buiten het verspreidingsgebied van waterspitsmuis. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snelstromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Binnen het onderzoeksgebied ontbreken wateren. Hiermee kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

Voor noordse woelmuis geldt dat de verspreiding zich beperkt tot de lage, natte delen van Nederland. Voor alle andere woelmuissoorten (zoals bosmuis, dwergmuis, rosse woelmuis en veldmuis) geldt dat zij door de provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Voor alle andere muizensoorten (zoals dwergmuis, bosmuis, huisspitsmuis en andere soorten) geldt dat zij door de provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3).

3.2.4.3 Knaagdieren Eekhoorn

Binnen het onderzoeksgebied bevinden zich geen biotopen die geschikt zijn als leefgebied voor eekhoorn. Direct grenzend aan het onderzoeksgebied is wel geschikt bosbiotoop aanwezig. In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn waarnemingen bekend van eekhoorn (NDFF). Nesten van eekhoorns direct grenzend aan het onderzoeksgebied zijn niet aangetroffen. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van eekhoorn binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied voor eekhoorn kan hiermee worden uitgesloten.

3.2.4.4 Marterachtigen

Das

Op 2 km ten zuiden van het onderzoeksgebied is een waarneming bekend van das. Binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn geen burchten, haren en/of sporen aangetroffen van das. Ook zijn geen burchtlocaties aanwezig aan de randen van het onderzoeksgebied. Een vaste rust- en verblijfplaats van de das kan worden uitgesloten. Doordat geen burchten aanwezig zijn in de directe omgeving en geen sporen wissels en prenten zijn waargenomen is de verwachting dat het onderzoeksgebied geen onderdeel is het foerageergebied van de das.

Steenmarter en boommarter

Aangenomen mag worden dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied van een of enkele steenmarters. Deze soort is nachtactief en heeft een leefgebied van 10-700 ha. Bovengrondse dag-rustplaatsen (of legers) kunnen zich in takkenhopen, dichte doornstruwelen en/of holle oevers bevinden. Mogelijke geschikte rustplaatsen zijn binnen het onderzoeksgebied mogelijk aanwezig in de aanwezige bebouwing. In een van de stallen zijn uitwerpselen van steenmarter waargenomen. Verblijfplaatsen van vrouwtjes met jongen bevinden zich vooral in gebouwen, maar kunnen ook in boomholtes worden gevonden. Met de aanwezigheid van geschikte betredingsopeningen in het gebouw, zijn verblijven in het aanwezige gebouw binnen het onderzoeksgebied niet uit te sluiten. Ook kunnen steenmarters in het onderzoeksgebied foerageren. Omdat het onderzoeksgebied slechts een klein deel is van een veel groter leefgebied, betreft het onderzoeksgebied geen essentieel foerageergebied.

Het onderzoeksgebied grenst aan het verspreidingsgebied van boommarter. Voor deze soort zijn geen geschikte biotopen aanwezig binnen het onderzoeksgebied, waarmee de aanwezigheid van de soort op voorhand kan worden uitgesloten.

Bunzing, hermelijn en wezel

In de NDFF staan meerdere waarnemingen in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied van bunzing en wezel. De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn. Binnen het onderzoeksgebied zijn deze elementen aanwezig verspreid over het gehele onderzoeksgebied.

Hermelijn en wezel komen in alle habitats voor, van open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers en ook vochtig terrein. De enige voorwaarden zijn dat er voldoende schuilmogelijkheden zijn en voedsel aanwezig is. Binnen het onderzoeksgebied is geschikt habitat aanwezig in de vorm van laag struweel, greppels en opslagmateriaal. Hiermee kan niet worden uitgesloten dat een verblijfplaats van een van de desbetreffende soorten aanwezig is op de onderzoekslocatie.

Met de afwezigheid van deze soorten binnen het onderzoeksgebied, gaat er met het met de voorgenomen ontwikkeling binnen het onderzoeksgebied het leefgebied van de desbetreffende soorten verloren. Verstoring ten aanzien van kleine marterachtigen door de voorgenomen plannen is dan ook niet uitgesloten.

3.2.4.5 Overige zoogdieren

De wilde kat komt in Nederland enkel voor in het zuiden van Limburg. De overige onder de Habitatrictlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de lynx en de in Nederland slechts zwerfend aangetroffen wolf en met een vastgesteld leefgebied op De Hoge Veluwe. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het onderzoeksgebied geen onder deze beschermingsregimes vallende overige zoogdieren voorkomen.

Van de onder het beschermingsregime 'andere soorten' vallende soorten zijn in de NDFF-gegevens van het ree aanwezig die zijn waargenomen nabij het onderzoeksgebied. Sporen van deze soort zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. Voor deze soort geldt verder een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen.

Het wild zwijn komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst veel eikels en beukenootjes (de zogenaamde 'mast') te vinden zijn. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van

natte/moerassige plaatsen, waar ze in zogenaamde 'zoelen' (ondiepe poelen) modderbaden kunnen nemen. Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen van wild zwijn aangetroffen in het onderzoeksgebied. De aanwezigheid van wilde zwijnen binnen het onderzoeksgebied kan derhalve worden uitgesloten.

Andere overige onder het beschermingsregime 'andere soorten' vallende zoogdieren betreffen ofwel zeezoogdieren of er zijn geen waarnemingen bekend van deze soorten in en rondom het onderzoeksgebied. Daarom kan redelijkerwijs worden gesteld dat binnen het onderzoeksgebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Voorkomen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten

- De aanwezigheid van essentieel leefgebied voor steenmarter zijn binnen het onderzoeksgebied niet uit te sluiten
- De aanwezigheid van essentieel leefgebied voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) is binnen het onderzoeksgebied niet uit te sluiten.
- Het onderzoeksgebied biedt geen geschikt leefgebied voor das en eekhoorn.
- Het onderzoeksgebied biedt geschikt leefgebied voor de vrijgestelde soorten zoals, haas, egel, konijn, ree en algemeen voorkomende muizensoorten.

3.2.5 Amfibieën

Populaties van boomkikker, geelbuikvuurpad, knoflookpad, vroedmeesterpad en vuursalamander bevinden zich op ruime afstand van het onderzoeksgebied (NDFF). De aanwezigheid van de hiervoor genoemde soorten in het onderzoeksgebied kan op basis van bekende verspreiding redelijkerwijs worden uitgesloten. Verder zijn binnen de data van de NDFF geen strikt beschermde amfibieën bekend binnen de directe omgeving van het onderzoeksgebied.

Voortplantingsbiotoop van beschermde algemeen voorkomende amfibiesoorten zijn in de directe omgeving uit te sluiten, door het ontbreken van watergangen, die als voortplantingswater kunnen fungeren.

Er zijn binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied wel waarnemingen bekend van gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Deze soorten kunnen binnen het onderzoeksgebied beschutting vinden tussen de ruigten en tussen de bebouwing. Het plangebied biedt derhalve wel landbiotoop voor deze algemeen voorkomende soorten.

Voorkomen beschermde amfibiesoorten

- Het onderzoeksgebied is potentieel geschikt als leefgebied (landbiotoop) voor de vrijgestelde soorten groene kikker/bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- Het onderzoeksgebied is ongeschikt voor strenger beschermde amfibieën.

3.2.6 Reptielen

Het onderzoeksgebied ligt op ruime afstand van het bekende verspreidingsgebied van adder, muurhagedis en ringslang. Aangezien de vegetatie ter plaatse dicht en relatief gesloten van structuur is (afwezigheid van open en zandige plekken op een enkele plaats na) en de bodem vochtig tot nat is, kan het voorkomen van gladde slang en zandhagedis redelijkerwijs worden uitgesloten. Daarbij zijn er geen verspreidingsgegevens in de omgeving van het onderzoeksgebied bekend van deze soorten.

Het onderzoeksgebied ligt op korte afstand van het bekende verspreidingsgebied van levendbarende hagedis. Er zijn meerdere waarnemingen bekend gelegen langs de Beekse loop op ongeveer 2 kilometer ten zuiden van het onderzoeksgebied. Levendbarende hagedis komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in structuurrijke bermen van (spoor)wegen en maken daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Met de aanwezigheid van voldoende rustige en open zonplekken, betreft het onderzoeksgebied in potentie geschikt leefgebied voor deze soort.

Van deze soort is bekend dat het zich jaarlijks over een afstand van één tot twee kilometer kan verplaatsen langs bosranden en open mantelzones op zoek naar nieuw leefgebied (Kennisdocument, 2017). Gezien de afstand tot

het onderzoeksgebied (circa 2 km) en de tussenliggende infrastructuur en bebouwing, valt echter niet te verwachten dat deze soort zich vanuit de nabijgelegen populatie heeft gevestigd binnen het onderzoeksgebied.

Voorkomen beschermde reptielensoorten

- Beschermde reptielensoorten zijn op voorhand redelijkerwijs uit te sluiten op aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied.

3.2.7 Vissen

Binnen het onderzoeksgebied ontbreekt water, waardoor vissen kunnen worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Voorkomen beschermde vissoorten

- Beschermde vissoorten zijn niet aanwezig binnen het onderzoeksgebied.

3.2.8 Overige ongewervelden

Vanwege het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, veensloten, vennen, voedselarmen en bloemrijke grasvegetaties) binnen het onderzoeksgebied, kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden onder beschermingsregimes redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook zijn er geen waarnemingen van beschermde overige ongewervelden bekend uit het onderzoeksgebied of de directe omgeving hiervan (NDFF).

Voorkomen beschermde overige ongewervelden

- De aanwezigheid van beschermde overige ongewervelden kan binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

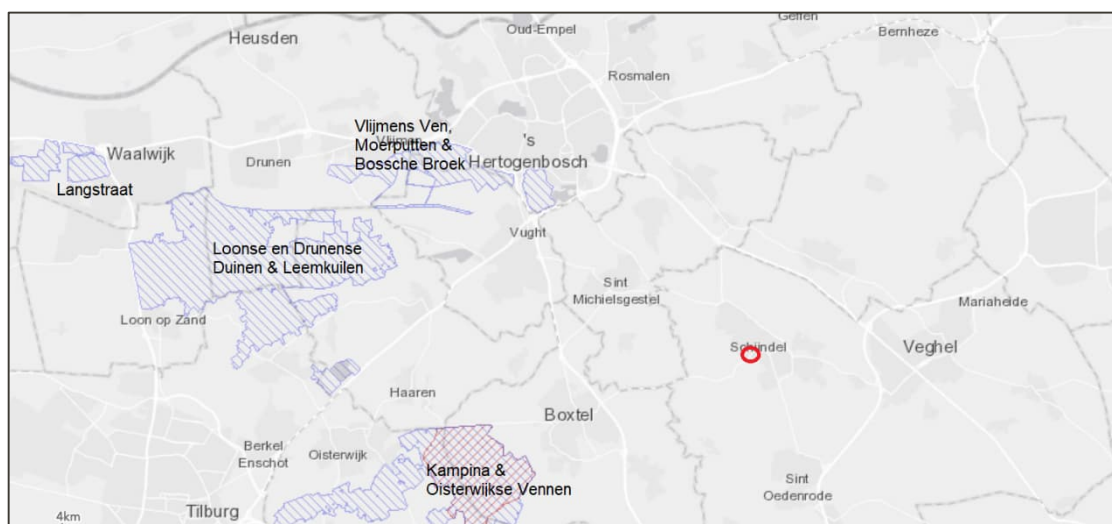
In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het onderzoeksgebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Economische Zaken, provincie Noord-Brabant en gemeente Boxtmeer. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied (zie afbeelding 18). De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot onderzoeksgebied
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	Circa 10,4 km
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Circa 15,4 km
Langstraat	Circa 28,0 km
Kampina & Oisterwijkse Vennen	Circa 10,6 km

Afbeelding 18 Ligging van het onderzoeksgebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

In afbeelding 19 is te zien dat het onderzoeksgebied niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) valt. Het meest nabijgelegen gebied dat is aangewezen als NNB ligt op ongeveer 200 meter ten zuiden van het onderzoeksgebied.

Afbeelding 19. Ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd), ten opzichte van het NNB (Bron: Provincie Noord-Brabant, Kaartbank Viewer).

4.3 Houtopstanden

Bij de ingreep worden geen bomen gekapt. Artikel 4.2. Houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hierdoor niet van toepassing. Enkele delen van het plangebied hebben een beschermde status binnen de gemeente Meierijstad. Zie hiervoor afbeelding 20. Indien hier bomen worden gekapt, aangetast en/of geroid moet worden voldaan aan de criteria van de Bomenverordening van Meierijstad en dient er een omgevingsvergunning aan gevraagd te worden (zie groene kaart Gemeente Meierijstad <https://meierijstad.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=42b26820e29f4f718247e690160da021>)."

Omdat de bomen binnen deze structuren blijven behouden is een omgevingsvergunning niet aan de orde. Indien toch bomen worden gekapt binnen deze beschermde zones dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.

Afbeelding 20. Onderzoekgebied (rode kader) uit groene kaart gemeente Meierijstad met beschermde bomen blauwe stip en groene vlak.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het onderzoeksgebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen op beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken, dat binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek huismussen waargenomen binnen het onderzoeksgebied. In de koeienstal is een oud nest aangetroffen van huismus. Daarnaast zijn in de directe omgeving van het onderzoeksgebied meerdere waarnemingen bekend van steenuil. De bebouwing binnen het onderzoeksgebied bevatten voldoende wegkruipmogelijkheden en ook zijn meerdere ruimtes aanwezig tussen het dak en de muur die als vaste rust- en verblijfplaats kunnen fungeren. De weilanden en de opslagplaats kunnen onderdeel vormen van een vaste rust- en verblijfplaats voor steenuil. Enkele stallen hebben ruimtes tussen het isolatiemateriaal, waardoor dit mogelijke nestplaatsen zijn voor kerkuil. Hiermee kunnen de werkzaamheden mogelijk leiden tot negatieve effecten op broedvogels, zoals het vernielen van het nest of de eieren (Wnb artikel 3.1 lid 2). Het is hiernaast tevens mogelijk dat door de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1 lid 4).

Uit het uitgevoerde literatuuronderzoek blijkt verder het voorkomen van enkele omgevingscansoorten (o.a. boerenzwaluw en spreeuw) in de omgeving. In het kader van het planvoornemen, biedt de omgeving ruim voldoende alternatief leefgebied voor deze soorten. Met de aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied voor deze soorten, behoeven deze soorten niet als jaarrond beschermd beschouwd te worden, maar als algemene broedvogel.

Binnen het onderzoeksgebied zijn verder geen nesten van algemene broedvogels aangetroffen. Het is niet denkbaar dat deze vogels in het broedseizoen tot broeden komen in het aanwezige groen en rondom de bebouwing.

In gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels zijn beschermd en mogen niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Vwet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van algemene broedvogels vernield worden bij de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied tijdens het broedseizoen. Het verwijderen van de opslag van bomen en overige begroeiing dient derhalve uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort kan het broedseizoen eerder aanvang nemen en/of langer doorlopen.

5.1.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Het aanwezige gebouwen binnen het onderzoeksgebied bestaat grotendeels uit bakstenen gebouwen met een golfplaten dak. Ook zitten enkele diepe scheuren in de muren en zijn er ruimtes aanwezig tussen het dakbeschoot en de gevel. Beide woningen opgetrokken uit baksteen en hebben een dakpannen dak.

Hiermee valt daarom op voorhand niet uit te sluiten dat er in alle gebouwen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Door de werkzaamheden wordt de bebouwing gesloopt. De woning aan Plein 21 wordt gerenoveerd en voor Plein 23 is dit nog onduidelijk.

Daarbij grenst het onderzoeksgebied aan de zuidzijde aan een houtsingels, waarbij een boom (net buiten onderzoeksgebied) twee oude spechtengaten heeft. In potentie kunnen deze holtes geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Overige bomen met holtes/spletten/loszittende bast zijn grenzend aan het onderzoeksgebied niet aangetroffen.

Met het slopen en renovatie van de aanwezige bebouwing komen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen te verdwijnen. Tevens kan met de voorliggende werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten dat wanneer de holtes in de boom net buiten het onderzoeksgebied in gebruik zijn als verblijfplaats, hier negatieve effecten kunnen optreden. Verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van vleermuizen zijn jaarrond beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming en de Europese Habitatrichtlijn, Bijlage IV. Verblijfplaatsen van vleermuizen mogen zonder ontheffing niet opzettelijk beschadigd, verstoord of vernield worden. Omdat door de ingreep meerdere potentiële verblijfplaatsen verdwijnen, leidt de ingreep mogelijk tot een overtreding van artikel 3.5, lid 4.

Foerageergebieden en vliegroutes

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor meerdere soorten vleermuizen. Het verdwijnen van het foerageerhabitat op de onderzoekslocatie zal hiermee naar verwachting geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Daarnaast blijft buiten het onderzoeksgebied volop kwalitatief foerageergebied aanwezig.

Binnen het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van essentiële vliegroutes niet worden uitgesloten in voornamelijk de noordkant van het onderzoeksgebied. Daarbij grenzen aan de west- en zuidkant houtsingels aan het onderzoeksgebied. Echter lopen deze niet direct door in een lijnvormig element. Met de geplande ingreep blijven alle lijnvormige elementen aanwezig.

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het van belang is dat er tijdens de uitvoer van de werkzaamheden en in de toekomstige situatie geen toename van verlichting plaatsvindt ter plaatse van de naastgelegen houtsingels en bomenrijen. Indien dit niet mogelijk is vervolgonderzoek noodzakelijk naar een eventuele vliegroute.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

5.1.3.1 Steenmarter

Mogelijke rustplaatsen van steenmarter zijn aanwezig in de bebouwing binnen het onderzoeksgebied. Ook zijn poepsporen aangetroffen in een van de stallen. Hieruit kan worden aangenomen dat de steenmarter gebruik maakt van het onderzoeksgebied. Vervolgonderzoek is noodzakelijk om vast te kunnen stellen of de bebouwing binnen het onderzoeksgebied onderdeel vormt van de functionele leefomgeving van steenmarter.

5.1.3.2 Kleine marterachtigen

Mogelijke rustplaatsen van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) zijn binnen en grenzend aan het onderzoeksgebied aanwezig in de vorm van greppels met ruigte, diepe achtertuinen, rommelhoekjes en opslagplaatsen. Ook zijn binnen de NDFF meerdere waarnemingen bekend van wezel en bunzing op korte afstand van het onderzoeksgebied.

Marters zijn minder strikt gebonden aan een specifiek foerageerbiotoop, maar foerageren naar verwachting in de geruime omgeving van het onderzoeksgebied, waar geschikt leefgebied aanwezig is. Een optimaal habitat met veel woelmuisen is minimaal 1 hectare groot (provincie Noord-Brabant, 2017). Binnen het onderzoeksgebied is een diversiteit van biotopen en leefgebieden aanwezig en komen waarschijnlijk meerdere muizensoorten voor rond en op de boerderij. Op basis hiervan betreft het onderzoeksgebied een potentieel geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. Er is sprake van mogelijk essentieel foerageerbiotoop dat verloren gaat tijdens de ontwikkeling van het gebied. Hierdoor kan niet uitgesloten worden dat de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied leiden tot een verlies aan verblijfplaatsen en geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen.

5.1.3.3 Egel, haasachtigen en algemeen voorkomende muizensoorten

Het onderzoeksgebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende muizensoorten, haas, konijn en egel. Voor deze soorten geldt dat deze door provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld

van de Wet natuurbescherming (bijlage 3). De omgeving van het onderzoeksgebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten door de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten kunnen mogelijk worden gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden vernield (Wnb artikel 3.10.1).

5.1.4 Amfibieën

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen geschikte voortplantings- en landhabitats aanwezig voor de vrijgestelde soorten, zoals gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. Echter kunnen sporadisch dieren voorkomen binnen het onderzoeksgebied. Voor deze soorten geldt dat tijdens de uitvoer van de werkzaamheden de zorgplicht (artikel 1.11) in acht genomen dient te worden.

5.2 Beschermde gebieden

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde natuurgebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' ligt op een afstand ruim 10 km van het onderzoeksgebied gelegen (tabel 2). Het project ruimte voor ruimte is voornemens op een voormalig agrarisch bedrijf woningbouw te realiseren. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand van de omliggende Natura 2000-gebieden tot het onderzoeksgebied (het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ruim 10 km) en de ligging van het perceel in bebouwd gebied, zijn externe effecten zoals veranderingen in waterstanden, licht en geluid uitgesloten.

Sinds 1 juli jl. is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (VVs) en alsmede het Besluit (Bsn) in werking getreden. Dit betekent dat voor de aanlegfase een stikstofdepositieonderzoek niet langer noodzakelijk is. Voor de gebruiksfase is een stikstofdepositieonderzoek nog steeds noodzakelijk, wanneer effecten als gevolg van stikstofdepositie op voorhand niet kunnen worden uitgesloten. Na realisatie van de woningen ontstaat er een toename van het aantal verkeersbewegingen. Gezien de omvang van het project en de verwachte toename van het aantal verkeersbewegingen ten gevolge van de nieuwbouw, is een toename van de stikstofdepositie (verzuring of vermesting) op omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand uit te sluiten.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

Uit paragraaf 4.2. blijkt dat het onderzoeksgebied niet gelegen is binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de Ecologische verbindingszone (EVZ). Enkele honderd meter zuidelijk ligt een klein gebied dat is aangewezen als NNB. Door de ontwikkeling worden de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het NNB en de EVZ dan niet aangetast. Hier wordt geen effect verwacht, gezien de grote afstand tussen het plangebied met de tussenliggende bebouwing.

5.2.3 Houtopstanden

Zie hiervoor paragraaf 4.3.

6 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend flora- en faunaonderzoek, blijkt dat met de voorliggende werkzaamheden negatieve effecten veroorzaakt kunnen worden op een aantal beschermde diersoorten en beschermde gebieden. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven. Tot slot is vermeld welke gevolgen de gebiedsbescherming heeft voor de uitvoering van dit project.

6.1 Beschermde soorten

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Wet natuurbescherming blijkt dat bij uitvoering van de ingreep mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op broedvogels, vleermuizen en amfibieën. Daarbij kan aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten.

6.1.1 Jaarrond beschermde vogels – aanvullend onderzoek steenuil, kerkuil en huismus

De bebouwing binnen het onderzoeksgebied valt waarschijnlijk binnen het broedgebied van huismus. De soort is tijdens het veldbezoek waargenomen binnen het onderzoeksgebied. Vervolgonderzoek naar de huismus is dan ook noodzakelijk. Enkele stallen bieden mogelijke nestplaatsen voor kerkuil. Hierdoor is vervolgonderzoek noodzakelijk naar eventuele nestplaatsen van kerkuil.

Direct grenzend aan het zijn binnen de NDFF meerdere waarnemingen bekend van steenuil. Het onderzoeksgebied is ook een mogelijk geschikt leefgebied voor de steenuil, waardoor niet is uit te sluiten dat steenuil een vaste rust- en verblijfplaats heeft binnen het onderzoeksgebied. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de weilanden binnen het onderzoeksgebied onderdeel vormen als foerageergebied van steenuil. Vervolgonderzoek naar steenuil is noodzakelijk om dit aan te tonen.

6.1.2 Omgevingscansoorten en algemene broedvogels –rekening houden met het broedseizoen

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden. De werkzaamheden dienen daarom uitgevoerd of op zijn minst aangevangen te worden buiten het broedseizoen van in de omgeving voorkomende broedvogels. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli. Deze periode is echter afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort, waardoor het mogelijk kan zijn dat vogelsoorten eerder tot broeden komen binnen het onderzoeksgebied of langer broeden dan half juli. Als broedtijd van vogels wordt de periode tussen de bouw van het nest en het uitvliegen van de kuikens beschouwd. Indien het niet mogelijk is om te werken buiten het broedseizoen, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de vegetaties. Indien nesten afwezig zijn, kan de locatie vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

De ontwikkeling van het onderzoeksgebied leidt mogelijk tot negatieve effecten op algemene broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1 lid 1) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1 lid 2). Het is hiernaast mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1 lid 4).

6.1.3 Vleermuizen – aanvullend onderzoek verblijfplaatsen

Mogelijk hebben meerdere vleermuissoorten een vaste rust- en/of verblijfplaats hebben in de gebouwen die gesloopt/gerenoveerd gaan worden en in de boom met holtes die direct grenzen aan het onderzoeksgebied (deze bomen liggen mogelijk binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden).

Het is van belang om vast te stellen of in de bebouwing en in de bomen met holtes verblijfplaatsen aanwezig zijn. Als het gebouw in gebruik is als verblijfplaats voor vleermuizen, is er bij de sloop van het gebouw sprake van een vernietiging van een vaste verblijfplaats en is een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist (Wnb artikel 3.5 lid 4). Verder geldt dat wanneer in de bomen met holten die direct grenzen aan het onderzoeksgebied verblijfplaatsen aanwezig zijn, bij het uitvoeren van de werkzaamheden negatieve effecten op de functie van deze verblijfplaatsen kunnen optreden en ook hier sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Daarbij dient bij de toekomstige inrichting van het gebied negatieve effecten als gevolg van het gebruik van kunstmatige verlichting gericht op de naastgelegen bomen en struiken voorkomen te worden.

6.1.4 Steenmarter – vervolgonderzoek

De bebouwing binnen het onderzoeksgebied vormen mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen voor steenmarter. Door deze geplande ingreep (sloop) is het mogelijk dat eventueel aanwezige nestplaatsen worden vernietigd. Vervolgonderzoek dient aan te tonen of steenmarters gebruik maken van de aanwezige bebouwing.

6.1.5 Kleine marterachtigen – vervolgonderzoek

Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) hebben mogelijk verblijfplaatsen en/of foerageergebied binnen het onderzoeksgebied. De ingreep kan een tijdelijk effect hebben op een deel van het leefgebied van deze kleine marterachtigen hebben, waardoor in het ergste geval holen en of nesten worden vernield. Door de geplande ingreep verdwijnt een groot deel van geschikt leefgebied (< 1 ha) van de marterachtigen.

Vervolgonderzoek naar het voorkomen van kleine marterachtigen dient te worden uitgevoerd om aan te tonen of het plangebied een essentieel leefgebied is van kleine marterachtigen.

6.1.6 Algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten – rekening houden met de zorgplicht

Het onderzoeksgebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten. De omgeving van het onderzoeksgebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten en amfibieën worden mogelijk gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Wnb artikel 3.10.1).

De mogelijk voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Noord-Brabant vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura 2000-gebieden – stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie (vermesting en verzuring) in de gebruiksfase negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Hiertoe dient een aanvullend stikstofdepositieonderzoek uitgevoerd te worden. Voor de overige verstoringsfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – negatieve effecten uitgesloten

Het onderzoeksgebied valt buiten de begrenzing van het NNB. Vervolgstappen in het kader van het NNB zijn daarom ook niet aan de orde.

6.2.3 Houtopstanden – negatieve effecten uitgesloten

Bij de ingreep worden geen bomen gekapt. Artikel 4.2. Houtopstanden van de Wet natuurbescherming zijn niet van toepassing. De opgestelde bomenlijst die gemeente Meijerijstad hanteert is niet van toepassing.

6.3 Conclusies samengevat

In de onderstaande tabel zijn alle soorten opgenomen die uit het verkennend onderzoek naar voren zijn gekomen en waar aanvullend onderzoek en/of aanvullende maatregelen voor getroffen dienen te worden.

Tabel 3. Samenvattende tabel flora en fauna onderzoeken.

Soortgroep	Effect	Vervolgstappen
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Doden of verwonden van vogels en/of het vernielen van eieren of nesten door de sloop van bebouwing	Soortgericht onderzoek naar het voorkomen van huismus, kerkuil en steenuil
Omgevingsscansoorten en algemeen voorkomende broedvogels	Doden of verwonden van vogels en/of het vernielen van eieren of nesten	Rekening houden met het broedseizoen (half maart tot half juli).
Vleermuizen	Mogelijke verstoring en/of verdwijnen van verblijfplaatsen	Nader onderzoek is nodig naar aanwezige verblijfplaatsen in gebouwen die worden gesloopt en/of gerenoveerd. Dat geldt ook voor de bomen met holtes die grenzen direct aan het onderzoeksgebied
Steenmarter en kleine marterachtigen	Mogelijke verstoring en/of verdwijnen van verblijfplaatsen	Vervolgonderzoek uitvoeren naar het voorkomen van steenmarter en kleine marterachtigen.
Algemeen voorkomende amfibieën-, zoogdieren, enz.	De werkzaamheden hebben mogelijk een (tijdelijk) negatief effect op aanwezige algemeen voorkomende amfibieën-, zoogdieren- en leefgebied	Inachtneming van de algemene zorgplicht (Artikel 1.11)
Gebiedsbescherming	Effect	Vervolgstappen
Natura 2000-gebieden	Mogelijk negatief effect door stikstofdepositie	Stikstofdepositieonderzoek
NNB/EVZ	Geen	Geen
Houtopstanden	Geen	Geen

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Diepenbeek, A. van, Twisk, P., 2013. Veldgids, Diersporen. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB-vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker, 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 06-10-2021.

Websites

www.floron.nl

www.minez.nederlandsesoorten.nl

www.overheid.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.sovon.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlinderstichting.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.brabant.nl

www.meijerijstad.nl

www.meijerijstad.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=42b26820e29f4f718247e690160da021).

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

In deze bijlage vindt een beknopte toelichting plaats op de bescherming van planten- en diersoorten en Natura 2000-gebieden onder de Wet natuurbescherming. Daarnaast wordt een korte toelichting gegeven op beschermde natuur die valt onder het Natuurnetwerk Nederland, welke is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van deze wet. De provincies hebben allen voor hun eigen provincie de bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben onder deze wet de bevoegdheid gekregen tot het verlenen van vrijstellingen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is. Hiertoe is door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in 2009 een indicatieve lijst met soorten opgesteld. De provincies Limburg en Overijssel hebben hiervoor inmiddels eigen beleid ontwikkeld. Voor de andere 10

provincies geldt dat de opgestelde lijst door het Ministerie van LNV gehanteerd wordt. Hierbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV-onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn.
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV-onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot zijn een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.

- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.
- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrictlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Vwet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dit betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Noord-Brabant voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Noord-Brabant heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.

Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud (zie bijlage 3). Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Vwet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrictlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van een Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde “passende beoordeling” in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied behouden blijft.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassa-productie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De geveldde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), is een netwerk van in Nederland bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het Rijk heeft het algemene NNN-beleid vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin is onder andere opgenomen dat provincies het opgestelde rijksbeleid verder vorm moeten geven via een provinciale verordening en daarbij verdere verantwoording dragen voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen de provincie Noord-Brabant is deze begrenzing uitgewerkt in Verordening Ruimte 2014.

Op grond van artikel 2.10.3 Barro zijn door de provincies de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN-gebieden vastgelegd, welke erop gericht zijn de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Tevens geldt er een algemeen beschermingsregime voor NNN-gebieden (artikel 2.10.4 Barro). Dit betreft het ‘nee, tenzij’-regime. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden, en of de geplande ingreep leidt tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen gebieden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang, ingrepen waarbij geen reële alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn en wanneer de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 JAARROND BESCHERMDE VOGELNESTEN

In onderstaande tabel zijn de jaarrond beschermde vogelnesten in de provincie Noord-Brabant opgenomen.

Nederlandse naam	Bescherming	Nederlandse naam	Bescherming
Boomvalk	Categorie 4	Ekster	Categorie 5
Buizerd	Categorie 4	Gekraagde roodstaart	Categorie 5
Gierzwaluw	Categorie 2	Glanskop	Categorie 5
Grote gele kwikstaart	Categorie 3	Grauwe vliegenvanger	Categorie 5
Havik	Categorie 4	Groene specht	Categorie 5
Huismus	Categorie 2	Grote bonte specht	Categorie 5
Kerkuil	Categorie 3	Hop	Categorie 5
Oehoe	Categorie 3	Huiszwaluw	Categorie 5
Ooievaar	Categorie 3	Ijsvogel	Categorie 5
Ransuil	Categorie 4	Kleine bonte specht	Categorie 5
Roek	Categorie 2	Kleine vliegenvanger	Categorie 5
Slechtvalk	Categorie 3	Koolmees	Categorie 5
Sperwer	Categorie 4	Kortsnavelboomkruiper	Categorie 5
Steenuil	Categorie 1	Oeverzwaluw	Categorie 5
Wespendief	Categorie 4	Pimpelmees	Categorie 5
Zwarte wouw	Categorie 4	Raaf	Categorie 5
Blauwe reiger	Categorie 5	Ruigpootuil	Categorie 5
Boerenzwaluw	Categorie 5	Spreeuw	Categorie 5
Bonte vliegenvanger	Categorie 5	Tapuit	Categorie 5
Boomklever	Categorie 5	Torenvalk	Categorie 5
Boomkruiper	Categorie 5	Zeearend	Categorie 5
Bosuil	Categorie 5	Zwarte kraai	Categorie 5
Brilduiker	Categorie 5	Zwarte mees	Categorie 5
Draaihals	Categorie 5	Zwarte roodstaart	Categorie 5
Eidereend	Categorie 5	Zwarte specht	Categorie 5

Categorieën

- 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)
- 2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing
- 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)
- 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest
- 5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Noord-Brabant een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Onbeperkt
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Onbeperkt
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Onbeperkt
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Onbeperkt
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Onbeperkt
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Onbeperkt
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Onbeperkt
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Onbeperkt
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Onbeperkt
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Onbeperkt
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Onbeperkt
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Onbeperkt
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Onbeperkt
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Onbeperkt
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Onbeperkt
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Onbeperkt
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Onbeperkt
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Onbeperkt
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Onbeperkt
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Onbeperkt
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Onbeperkt
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Onbeperkt